

לא ידעת שהאי כה מתפצל

שלושה שירים

מאנגלית (קפריסין): מיתר הלל קורמן

נורה נדג'ריאן היא סופרת ומשוררת ארמנית-קפריסאית, ילידת לימסול 1966. סביה הם פליטים ארמניים שהשתקעו בקפריסין בתחילת המאה העשרים. היא כותבת באנגלית, בארמנית וביוונית, וכתביה מתמקדת בעיקר באירועים הנוגעים לאי הולדתה. כילדה צעירה בשנת 1974, גורשה מביתה בצפון האי, שנכבש על ידי הטורקים. היא נאלצה לנוס עם משפחתה לדרום האי כפליטת מלחמה. היא משתתפת קבועה בתחרויות בינלאומיות, פסטיבלים לשירה, כנסים ספרותיים ופרויקטים אחרים, שיריה וסיפורים קצרים שלה הופיעו גם באנתולוגיות רבות ברחבי העולם. נדג'ריאן הצהירה כי יצירתה הושפעה בעיקר מסילביה פלאת ויהודה עמיחי. גם פאול צלאן, פאבלו נרודה ושרון אולדס השפיעו עליה רבות.

גלות

והנה אנחנו יְשָׁנִים לֵיד הַיָּם, וּמִקְשִׁיבִים
לְקוֹלוֹת מֶהֶעֱבֵר בַּגָּלִים, בְּשֻׁצָף.

אֲנַחְנוּ יְשָׁנִים לֵיד הַיָּם, וּמִחֲכִים
לְגִלְיִשֶׁת מֶלֶח שִׁישֻׁטָף פְּצָעִים.

יְשָׁנִים לֵיד הַיָּם, וְנוֹתָנִים
לְשִׁחָפִים לְתֵלֶשׁ צִלְקֶת-צִלְקֶת.

לֵיד הַיָּם, וְחוֹלְמִים
עַל חוֹם הַנֶּזֶעָה וְהָדָם.

חֲצִינוּ מְדָבֵר וְזָנַחְנוּ לֵב מֵאַחֹר;
נִסְעֵנוּ לְקוֹל פִּיצוּצִים שֶׁל יָמִים וְלִילּוֹת
כְּדֵי לְדַרְךָ עַל הַחוֹל הָקָר,
בְּחוֹף הַפְּרָאִי שֶׁל בְּרִיאָה מְחֻדָּשֶׁת.

חֲצִינוּ מְדָבֵר בְּסֻנוֹר זְכוּנוֹת
וְשִׁפְכְנוּ חֶפֶן חוֹל כְּדֵי לְשַׂרְף אֶת הַחֶלֶל;
לְמֵלֵא אֶת הַשִּׁקָּע שֶׁבּוֹ הֵלֵב צָרִיף לַפֶּעַם.

עַל הַחוֹל הָקָר,
בְּחוֹף הַפְּרָאִי שֶׁל בְּרִיאָה מְחֻדָּשֶׁת.

אצבעות

(קפריסין, 1974)

את אוֹחוֹת וְנֶאֱחָזוֹת בְּאוֹתָהּ שְׁעָה
כְּתִינָקָה, שְׁעַת קִיץ זוֹ שָׁבָה
הַכֹּל הִתְרַחֵשׁ. וְהִשְׁתַּנָּה.

הִיָּתָה מוֹזִיקָה בְּרִדּוֹ
בְּמִטְבַּח אִמִּי וְאִמָּה
קָטְמוּ רָאשִׁים שֶׁל אֶצְבָּעוֹת בְּמִיָּה, בְּשַׁעֲהָ עֲגָלָה
(בְּעֶרְךָ: שְׁעָה לְבִשָּׁל) וְאֵת הַחֲלָקָה בַּגְּלָגְלִיּוֹת
אוֹ קָרָאת עַל אֲלִים, שְׁאֶצְבָּעוֹתֶיהָ הִתְכַּוְּצוּ
בְּאֶרֶץ פָּלֶא. חֲמָשִׁים דְּקוֹת.

שְׁעַת יוֹלִי נַעֲשֶׂתָה רוֹתַחַת
נְמָלִים כִּבְשׁוּ אֶת בְּהוֹנוֹתֶיךָ כְּשֹׁנְפֹתָהּ
בְּלוֹנִי-מִסְטִיק עַל קְלַפֹּת עֵץ הַתְּאֵנָה
שְׁעָלֶיךָ כִּמוֹ יָדִים יָרְקוֹת וְגִדּוֹלוֹת.
דָּשָׂא תַּחַת סַנְדְּלֶיךָ נִמְעָד
כִּמוֹ אֵשׁ מִלְחָשֶׁת. שְׁלֹשִׁים וְחֲמִשׁ.

עֶשֶׂר דְּקוֹת וְגִלְדִּית הַגִּיל שְׁלֹךְ נִמְסָה
עַל אֶזֶן חֲתוּל תוֹעָה
וּמִשְׁהוּ מְרַחֵף בְּשָׁמִי הַתְּכֵלֶת
וְהַמוֹזִיקָה נַעֲצָרָת. אִמָּא בָּאָה
וְלִקְחָהּ אוֹתָהּ, דְּחָפָה אוֹתָךְ עַד שְׁאֶצְבָּעוֹתֶיךָ
וְתָרוּ עַל הַגְּלִידָה
וְהִיא נִפְלָה.

אָבֹא חֲזוֹר בְּעֵינַיִם רוֹשְׁפוֹת
שָׁב מִקֶּדֶם, חֲשַׁבְתָּ. אִמָּא לֹא עָרְכָה
אֶת הַשְּׁלָחַן עִם סִכּוֹ"ם, אֶלָּא דְּמַעוֹת.
בְּסִיר רֶתַח תִּבְשִׁיל שְׁלֹא עֲנִין אִישׁ, וּבִכִּית

על הגלידה שאהבת
והמטבח כלו התאבל אתך. חמש.

ובמכונית עזבת. חמש.
החתול לקק בהנאה את שאריות הגלידה מכפותיו. ארבע.
אצבעות הבמיה התיפחו במטבח. שלש.
עליו של עץ התאנה נופפו לשלום. שתיים.
את נפרדת, אצבע אחרי אצבע. אחת.
מעולם לא ידעת שהאי כה מתפצל.

לא ידעת ששעה יכולה להיות כה אכזרית.

קירניה

דמיני, אמרה אמי, קרנייה.
נצבת בקצה אדוות,
שמש תפוז בשערי
גרידת תפוז בעורי.

סירות רוקדות במים, צפות
כחיוכים בחתנה, באור לבן.
קול בנות הים גולש ומהדהד
ומחוץ לרשתות הדיג ומתוכן.
הבלחות שירים

כמו נעורי, היא אומרת, אין להשיג.
לעתים בוכה, עד יפגש השמש בירח,
עד יצעקו בנות הים והסירות
יהפכו סלעים מטים לפל.